

NORGES HØYESTERETT

Den 5. desember 2018 avsa Høyesterett bestående av dommerne Indreberg, Møse, Noer, Kallerud og Berglund dom i

HR-2018-2315-A, (sak nr. 18-129264STR-HRET), straffesak, anke over dom:

Påtalemyndigheten (førstestatsadvokat Eirik Stolt-Nielsen)

mot

A (advokat Arild Christian Dyngeland)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Møse:** Saken gjelder straffutmåling for skriftlig fremstilling av seksuelle overgrep mot barn og for å ha krenket en annens fred ved hensynsløs adferd.
- (2) A, som er født 00.00.1980, har bakgrunn som systemutvikler og har arbeidet med digital markedsføring. Han har hatt et enmannsforetak med hjemmekontor og har fra samme adresse også drevet et nettsted med import av i hovedsak lovlig pornografisk materiale.
- (3) I 2014 giftet A seg med B etter at de hadde vært samboere i flere år. De har en sønn og en datter på henholdsvis ca. ti og seks år. Foreldrene er nå separert.
- (4) Statsadvokatene i Hordaland utferdiget 14. juni 2017 slik tiltale mot A:

"I
Straffeloven (1902) § 204a første ledd bokstav a
for å ha produsert, vært i besittelse av eller overlatt til en annen, fremstilling av seksuelle
overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn
og straffeloven (2005) § 311 første ledd
for å ha

- a) produsert fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserte barn,
- b) utgitt, tilbudt, solgt, overlatt til en annen, gjort tilgjengelig eller på annen måte søkt å utbre fremstillinger som nevnt i bokstav a.

Med barn menes person under 18 år.

Grunnlag:

I perioden 5. april 2013 til 7. april 2016 i --- i Bergen og/eller andre steder, har han ved gjentatte anledninger via internett benyttet tjenesten Skype til å chatte med andre og gjennom flere innlegg/meldinger/ historier beskriver han seksuelle overgrep mot barn og deltok han i chatt som seksualiserer barn. Herunder chattet han med:

- skypebruker '---' ved C i perioden 01.02.16 til 31.03.16 der han utgir seg for å være kvinne og chatter om å utføre seksuelle handlinger i påsyn av sin mindreårige sønn og hvordan det skal utføres seksuelle overgrep mot sønnen. I chatten deler han et bilde av sin kone med datteren på armen.
- skypebruker '---' i perioden 09.03.15 til 08.08.15 der han utgir seg for å være kvinne og chatter om seksuelle overgrep av sønn på 8 år.
- skypebruker '---' i perioden 31.08.14 til 02.01.15 der han utgir seg for å være kvinne og chatter om seksuelle overgrep mot mindreårig datter, herunder grov voldtekt og mishandling av datter.
- skypebruker '---' i perioden 23.03.15 til 31.03.15 der han utgir seg for å være kvinne og chatter om seksuelle overgrep mot datter og deler bilde av sin kone og datter.
- skypebruker --- og --- ved D i perioden 04.04.15 til 02.07.15, 09.12.13 til 22.12.14 og 16.09.13 til 20.11.13 der han utgir seg for å være kvinne og chatter om seksuelle overgrep mot blant annet sønn på 8 år, datter og jente på 13 år.
- skypebruker '---' i perioden 05.04.13 til 20.11.13 og 02.03.15 til 16.03.15 chatter han om voldtekt i påsyn av barna.
- skypebruker --- i perioden 23.01.16 til 07.04.16 om seksuelle overgrep mot sønn på 10 år.
- skypebruker --- i perioden 07.05.15 til 19.06.15 om seksuelle overgrep mot mindreårig sønn.
- skypebruker --- ved E i perioden 26.12.15 til 12.01.16 om samleie med mindreårig sønn og seksuelle overgrep mot mindreårig datter.
- skypebruker '---' i perioden 10.11.14 fra kl 09.56 til 10.57 om samleie og annen seksuell omgang med egne mindreårige barn.
- skypebruker '---' i perioden 13.02.13 til 05.11.13 om seksuelle overgrep mot sønn som går i barnehage.
- skypebruker '---' ved F i perioden 11.05.13 til 02.09.13 om seksuelle overgrep mot egne mindreårige barn.
- skypebruker '---' i perioden 23.04.13 til 15.10.13 om seksuelle overgrep av egen mindreårig sønn.
- skypebruker '---' i perioden 16.09.13 til 25.11.13 om samleie med mindreårig sønn.
- --- i perioden 16.09.13 til 25.11.13 om seksuelle overgrep mot sønn på 7 år.

II

Straffeloven (2005) § 311 første ledd
for å ha

- c) anskaffet, innført eller besittet fremstillinger som nevnt i bokstav a, eller forsettlig skaffet seg tilgang til slikt materiale.

Med barn menes person under 18 år.

Grunnlag:

Torsdag 25. februar 2016 i --- i Bergen var han i besittelse av 8 bilder som viser seksuelle overgrep mot barn og/eller som seksualiserer barn.

III

Straffeloven (2005) § 266

for ved hensynsløs atferd å krenke en annens fred

Grunnlag:

I perioden fra 1.10.2015 til 7.4.2016 krenket han sin ektefelle B sin fred ved i chatt som beskrevet under post I og utgi seg for å være henne og ved flere anledninger dele bilder av henne med den han chattet med som beskrevet i post I."

- (5) Bergen tingrett fant i dom 9. mars 2018 A skyldig i samtlige tiltalepunkter, likevel slik at overtredelsen av post II ble funnet å være uaktsom og å gjelde fire, ikke åtte bilder. Han ble dømt til fengsel i ett år og to måneder. Domsslutningen lyder:

"A, født 00.00.1980, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 204a første ledd bokstav a, straffeloven § 311 første ledd, straffeloven § 311 første ledd, jf tredje ledd og straffeloven § 266 til en straff av fengsel i 1 – ett – år og 2 – to – mnd, jf. straffeloven 2005 § 79 bokstav b).

I oppreisning betaler A kroner 100 000 – etthundretusen kroner – til B innen to – 2 – uker etter at dommen er forkynt.

I erstatning for økonomisk tap betaler A kroner 8 100 – åttetusenetthundrekroner – til B innen to – 2 – uker etter at dommen er forkynt.

I medhold av straffeloven § 69 første ledd litra c inndras for statskassen 2 stk. Dell PC."

- (6) For så vidt gjaldt tiltalen post I, fant tingretten det ubestridt at A fra 5. april 2013 til 7. april 2016 i meget stor utstrekning hadde kommunisert med andre via Skype ved chatting, dvs. tekst utvekslet mellom sender og mottaker i samtid som betinger at sender og mottaker er pålogget samme nettverk. Slik kommunikasjon på Skype – i form av tekst, videosamtale, lyd eller bilde – blir lagret automatisk hos mottakeren og vil kunne gjenbrukes, sendes videre og spres uten at avsender har kontroll med den videre bruk av materialet.
- (7) Mye av chatten beskrev pornografi som ikke er straffbar, men i noen tilfeller var det også gitt beskrivelser av seksuelle overgrep mot barn og hvor barn på ulikt vis ble seksualisert. Det dreide seg om "en til en" – kommunikasjon, men A kjente ikke identiteten til den han kommuniserte med og han kunne ikke vite om det dreide seg om en eller flere mottakere.
- (8) A ble dømt etter tiltalen post II fordi han var i besittelse av fire bilder i en tegneseriefremstilling som fremstod som seksualisering av barn. Han hadde opptrådt uaktsomt fordi han som importør skulle ha gjennomgått materialet og sørget for at bilder som kunne være straffbare, ikke ble tilbudt kundene.

- (9) Hva angikk tiltalen post III, fant tingretten at A i chatter hadde utgitt seg for å være ektefellen B og beskrevet hvordan hun begikk grove overgrep mot egne barn. Gjennom dialog og ved deling av bilder, hvorav noen var av nøytral og andre av høyst privat, intim, art, hadde han forsettlig betegnet sin ektefelle på nettet som "incestmammaen". Hun hadde vært fullstendig uvitende om hans virksomhet.
- (10) A anket til lagmannsretten over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet i post II og III, straffutmålingen og de sivile kravene. Gulating lagmannsrett traff 27. april 2018 beslutning om å fremme anken over straffutmålingen og de sivile rettskravene. Retten bestemte samtidig at lagmannsretten ved ankebehandlingen skulle legge tingrettens bevisvurdering til grunn.
- (11) Gulating lagmannsrett avsa 28. juni 2018 dom med slik domsslutning:
- "I tingrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 6 – seks – måneder, jf. strl 2005 § 79 bokstav a. Oppreisningsbeløpet settes til kr 50 000 – kroner femtitusen, som forfaller til betaling innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.**
- Ved soning av fengselsstraffen tilkommer A fradrag med 3 – tre – dager for utholdt varetekt."**
- (12) Lagmannsretten fant at tekstlig fremstilling av fiktive overgrep mot barn var mindre straffverdig enn tilsvarende fremstillinger av reelle overgrep ved bruk av foto eller levende bilder. Det hadde noe vekt at spredningsfaren ved chatting er mindre enn om materialet var blitt lagt ut på nettsider med tilgang for enhver. Videre måtte det tas hensyn til at A hadde erkjent de faktiske forhold og ikke hadde lagt hindringer i veien for etterforskningen.
- (13) *Påtalemyndigheten* har anket dommen til Høyesterett. Anken gjelder straffutmålingen. Det anføres blant annet at lagmannsretten har lagt for liten vekt på handlingenes grovhet og faren for spredning av materialet, og at straffen bør være fengsel i ett år og to måneder.
- (14) *Forsvareren* har gjort gjeldende at straffen bør nedsettes, hensett til straffnivået for lignende handlinger. Det må også legges vekt på As tilståelse, at det straffbare forhold opphørte før han ble oppdaget, og at tidsbruken i straffesaken samlet har vært for lang. Straffen bør ikke være strengere enn 60 dagers fengsel.
- (15) *Jeg er kommet* til at anken over straffutmålingen må føre frem.
- (16) Det er forholdene i tiltalens post I og III som er de sentrale ved straffutmålingen. Post II om uaktsom besittelse av fire seksualiserte bilder av barn i en tegneseriefremstilling kvalifiserer i seg selv som utgangspunkt til bot.
- (17) Jeg ser først på *tiltalen post I*. Straffeloven (1902) § 204a første ledd bokstav a og straffeloven (2005) § 311 første ledd har begge en strafferamme på inntil tre år for den som produserer, er i besittelse av eller overlater til andre fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn.
- (18) Slik saken ligger an, er det naturlig å se hen til at straffeloven (1902) § 204 før 2005 omhandlet både pornografi og kjønnslige skildringer som gjorde bruk av barn. Det

siste ble rammet av § 204 første ledd bokstav d om kjønnslige skildringer "i rørlige og urørlige bilder hvor det gjøres bruk av barn".

- (19) På bakgrunn av en anmodning fra Stortinget i 2003 foreslo Justisdepartementet i Ot.prp. nr. 37 (2004–2005) en ny bestemmelse – § 204a – om kjønnslige skildringer av barn. Formålet med å ha to bestemmelser var å få bedre frem at slike skildringer av barn er noe annet enn andre straffbare kjønnslige skildringer.
- (20) I Innst.O. nr. 66 (2004–2005) sluttet Justiskomiteen seg til dette. Komiteen fremhevet at spredning og omsetning av pornografi for en stor del foregår på Internett, og at det de siste ti årene hadde vært en mangedobling, også av materiale som viste overgrep mot barn. Den økte etterspørselen kunne bidra til at stadig flere barn blir utsatt for overgrep, og til at seksuelt misbruk av barn alminneliggjøres.
- (21) Komiteen understreket at selv når et bilde ikke viser seksuelt misbruk, er bilder "av barnepornografisk karakter" å anse som et overgrep mot barn som er avbildet. Selve poseringen og eksponeringen er svært krenkende for ofrene og representerer en livsvarig krenkelse fordi slikt materiale i prinsippet blir liggende på nettet. Mens den generelle pornografibestemmelsen skal beskytte samfunnet mot handlinger man finner umoralske eller støtende, skal et forbud mot barnepornografi først og fremst bidra til å beskytte barn mot seksuelle overgrep. Ifølge komiteen ville en egen bestemmelse markere at barn har et utvidet vern.
- (22) Departementet hadde foreslått å beholde formuleringen "kjønnslige skildringer i rørlige og urørlige bilder" i den nye bestemmelsen. Dette omfattet derfor ikke skriftlige skildringer av barn som deltok i seksuelle aktiviteter. Komiteen endret dette til "fremstilling" av seksuelle overgrep eller som seksualiserer barn. Begrunnelsen var at barn i slike saker er ofre for overgrep og rettighetsbrudd som har lite med kjønnslige skildringer å gjøre. Videre heter det i innstillingen:
- "Komiteen vil understreke at med bruken av ordet 'fremstilling' mener man at dette rammer enhver fremstilling uansett medium, også tekst. Fremstillinger som er animert, manipulert eller på andre måter kunstig fremstilt, rammes også hvis de viser seksuelle overgrep mot barn eller seksualiserer barn."**
- (23) Av dette fremgår at Stortinget etter særskilt overveielse valgte å kriminalisere tekster som fremstiller overgrep mot eller seksualiserer barn, og utformet lovteksten i tråd med dette.
- (24) Straffeloven § 204a ble i hovedsak videreført i straffeloven (2005) § 311, jf. Ot.prp. nr. 22 (2008–2009) avsnitt 7.20.4.
- (25) Lovforarbeidene gir ikke veiledning om straffenivået i saker om seksualiserte tekster, for eksempel chatting. Det finnes heller ingen avgjørelser av Høyesterett som tilsvarer vår sak. I Rt-2007-422 ble det lagt til grunn at besittelse av 37 pornografiske bilder og åtte videofilmer av jenter fra 12 år og oppover i seg selv ville føre til 20 dagers betinget fengsel etter den daværende bestemmelsen i § 204 første ledd bokstav d, som jeg har vært inne på. Rt-2013-950 gjaldt derimot utbredelse av omfattende materiale som var resultatet av overgrep mot barn. Domfelte hadde lastet ned filmene og ved deling med andre i nettverket bidratt til spredning av materialet. Han ble dømt til åtte måneders ubetinget fengsel etter

§ 204a første ledd bokstav a. Det ble lagt vekt på at lovgivers intensjon var at straffnivået for befatning med pornografi som omhandler barn burde heves (avsnitt 33).

- (26) Det kan også vises til HR-2016-2357-A, hvor domfelte hadde lastet ned og oppbevart et omfattende materiale som viste grove overgrep mot barn helt ned mot ett-årsalder. Han hadde spilt en aktiv rolle ved spredningen av materialet, blant annet ved bruk av et chattested med til tider 100 deltakere, hvor han i en periode hadde hatt en slags lederrolle som moderator. Hans ønsker om stadig grovere bilder lå nær opp til medvirkning til seksuelle overgrep mot barn. Straffen ble satt til fengsel i ett år og åtte måneder.
- (27) Disse tre avgjørelsene viser til den grunnleggende vurderingen i Rt-2002-1187, som fremhevet at befatning med bilder som er et produkt av reelle overgrep mot barn, bidrar direkte eller indirekte til produksjon av nye bilder og står sentralt ved straffverdigheten av denne type handlinger. Formålet med forbudet mot besittelse av slikt materiale er å motvirke at flere barn utsettes for det misbruket som finner sted som følge av produksjon. Disse avgjørelsene er ikke uten videre sammenlignbare med tiltalen mot A, som har en annen karakter. Han er tiltalt for å ha gitt skriftlige skildringer av fiktive overgrep. Avgjørelsene gir likevel en viss ramme for den bedømmelsen som skal foretas i vår sak.
- (28) Ut fra det straffnivået som ble angitt i Rt-2013-950, som gjaldt materiale med reelle overgrep, finner jeg det klart at straffen for chatting med fiktive skildringer av overgrep mot og seksualisering av barn i utgangspunktet bør ligge under ubetinget fengsel i åtte måneder, som ble resultatet i den saken.
- (29) Ved den nærmere vurdering bør det legges vekt på skildringenes omfang og grovhet, varigheten av de straffbare handlingene, barnas alder, eventuell spredning av skildringene og om dette i så fall har skjedd mot vederlag, jf. de tilsvarende momentene i Rt-2007-422 avsnitt 12. Beskrivelser som åpenbart fremstår som fri fantasi, bør normalt straffes mildere enn fremstillinger med dokumentarisk preg, for eksempel fordi de omhandler reelle personer eller kan forstås slik. Det er en risiko for at skildringer som fremstår som reelle kan virke mer ansporende på ("trigge") potensielle gjerningspersoner eller redusere terskelen for å begå eller medvirke til overgrep. Videre bør det ses hen til at slike skildringer kan bidra til å alminneliggjøre seksuelle overgrep mot barn.
- (30) Bedømmelsen må bli utpreget konkret, siden situasjonene kan være forskjellige. Men i alle fall hvor det er tale om skildringer av noe omfang, og en virksomhet som pågår over noen tid, bør utgangspunktet være at det overfor voksne gjerningspersoner utmåles en ubetinget fengselsstraff også for den type fiktive skildringer som det her er tale om.
- (31) Post I i tiltalen mot A gjelder chatting med 15 personer i løpet av en treårsperiode. Chattingen skildrer kvinnens seksuelle overgrep mot barn eller fremstillinger som seksualiserer barn. Samtlige forhold unntatt ett beskriver incest med sønn, datter eller begge barn. Flere handlinger er av ekstrem art og omfatter blant annet voldtekt og grov mishandling. Tingretten angir et aldersspenn fra spedbarnsalder opptil 10-14 år. Det er vanskelig å bedømme når chattingen skal forstås som en beskrivelse av dokumentariske hendelser, og når det dreier seg om ren fiksjon, men noen av hendelsene fremstår som dokumentariske og selvopplevde, noe bildene av ektefellen bidrar til. Det var også en form for verbalt samspill mellom A og noen av samtalepartnerne som kunne bidra til å forsterke inntrykket av de seksuelle beskrivelsene.

- (32) Hva særlig angår spredning av skildringene, er det på det rene at materialet ikke ble spredt av A. Som nevnt foregikk chattingen som "en til en" – kommunikasjon. Men materialet ble lagret hos de 15 mottakerne, og han hadde ikke kontroll med hvem disse mottakerne var eller hvordan de benyttet materialet. Det forelå i alle fall en risiko for ytterligere spredning.
- (33) Jeg tilføyer at det i denne sak fremstår som svært graverende at A brukte sin kone og egne barn som "rollemodeller". Som jeg kommer tilbake til, førte beskrivelsene og billedbruken at ektefellen ble identifisert som "incestmamma" og ble kontaktet som følge av chattingen.
- (34) Forholdene omhandlet i tiltalen post I henger nært sammen med handlingene beskrevet i post III. En isolert bedømmelse er derfor vanskelig. Men antydningssvis bør straffen for forholdene i post I etter mitt syn i seg selv føre til fire-fem måneders ubetinget fengsel.
- (35) *Tiltalen post III* omhandler straffeloven (2005) § 266 om straff for den som ved hensynsløs adferd krenker en annens fred. Bestemmelsen avløste straffeloven (1902) § 390 a uten noen realitetsendring. Det foreligger ikke praksis fra Høyesterett som kan sammenlignes med forholdene i vår sak. HR-2016-2263-A ("Snapchat-dommen") gjaldt blant annet dataheleri etter straffeloven (1902) § 317 første ledd. Domfelte hadde lastet ned og tilgjengeliggjort et stort antall fotografiske bilder og filmer av unge kvinner uten deres samtykke, og 200 av dem var identifisert. Det dreide seg for en stor del om nakenbilder tatt av kvinnene selv og delt på Snapchat. Høyesterett fastsatte straffen for dataheleriet til 120 dagers fengsel og uttalte at allmennpreventive grunner tilsa en merkbar reaksjon mot en slik integritetskrenkelse, se avsnitt 17 til 21.
- (36) Praksis fra lagmannsrettene og tingrettene om blant annet straffeloven § 266 tyder på at spredning av ett eller et fåtall seksualiserte bilder eller filmer som utgangspunkt har ført til ubetinget fengsel fra 60 til 90 dager. Jeg viser her til Justisdepartementets høringsnotat fra juni 2018 om endringer i straffeloven (bilder som er særlig egnet til å krenke privatlivets fred) avsnitt 4.9.1.
- (37) As handlinger skiller seg klart fra saker om unge mennesker – ofte med begrenset livserfaring – som deler seksualiserte bilder eller elektroniske skildringer av seksuell adferd, for eksempel på mobiltelefon. Han har som nevnt over tid utgitt seg for å være sin ektefelle og har chattet på Skype om hvordan hun angivelig begår grove overgrep og seksualiserte handlinger mot egne barn. Både ektefellen og barna har vært gjenstand for et grovt tillitsbrudd.
- (38) A delte også bilder av ektefellen på nettet. Noen av dem har et nøytralt innhold, for eksempel slik at hun har eget barn på armen, er sammen med en venninne, eller er kledd i bunad eller brudekjole. Andre er ytterst private bilder av intim karakter. Gjennom chattingen og bildene ble B identifiserbar på nettet som "incestmammaen", selv om hun ikke ble navngitt av domfelte.
- (39) Jeg finner det åpenbart at en så graverende fredskrenkelse må tillegges stor vekt ved den samlede straffutmålingen i saken.
- (40) I tillegg kommer belastningen ved at hun ble kontaktet av ukjente menn som hadde gjenkjent henne fra chattingen. Da dette skjedde første gang i 2013, nevnte hun det for A i fortrolighet for å få råd. Likevel fortsatte han sin virksomhet. I tingretten innrømmet han at chattingen delvis skjedde for å ramme henne på grunn av sjalusi. Det er også grunn til å

merke seg at hendelsene har fått store helsemessige konsekvenser for henne, og at hun har hatt behov for oppfølging av psykolog.

- (41) Det dreier seg om en graverende integritetskrenkelse, og det foreligger en vedvarende krenkelse så lenge disse bildene og tekstene ligger på nettet. Jeg mener at straffen for dette forholdet isolert sett kvalifiserer til rundt åtte måneders ubetinget fengsel.
- (42) Etter mitt syn foreligger det ingen formildende omstendigheter. Hva særlig gjelder tidsbruken, bemerkes kort at det etter mitt syn hverken foreligger liggetid eller dårlig fremdrift, jf. HR-2016-225-S avsnitt 33. Det kan heller ikke tillegges vekt at A erkjente det straffbare forhold i post I, hensett til de klare bevis som forelå.
- (43) Samlet sett mener jeg at straffen passende kan settes til ubetinget fengsel i ett år.
- (44) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 1 – ett – år.

- (45) **Dommer Noer:** Jeg er enig med førstvoterende i vurderingen av post II og III, men har et annet syn på straffutmålingen for post I om fremstilling av seksuelle overgrep mot barn.
- (46) Straffeloven § 311 – 1902-loven § 204a – omfatter altså blant annet det å produsere eller dele "fremstilling av seksuelle overgrep mot barn". Forbudet rammer etter ordlyden vidt. Det må ses i sammenheng med § 311 siste ledd, som sier at fremstillinger som må anses forsvarlige ut fra "et kunstnerisk, vitenskapelig, informativt eller lignende formål" ikke omfattes. Også den alminnelige rettstridsreservasjonen kommer inn.
- (47) Førstvoterende er inne på at en del av chattene i saken her er slik at også mottaker klart må ha forstått at det var oppdiktet stoff. Det er for meg ikke åpenbart hvor grensen går mellom den typen av slike skriftlige skildringer som er straffbare og beskrivelser som ikke er det. Jeg viser til at justiskomiteen begrunnet lovforslaget blant annet med at den "mener selve lovteksten bedre må få frem at man her taler om dokumentasjon på overgrep mot barn", jf. Innst. O.nr. 66 (2004–2005) pkt.2. Forarbeidene omtaler i hovedsak overgrep dokumentert i film og bilder, og det sies lite om hvor langt straffbarheten rekker for beskrivelser av fiktive overgrep for eksempel i tekst. Vår sak gjelder imidlertid ikke lovanvendelsen, og jeg går ikke nærmere inn på spørsmålet. Hvorvidt de åpenbart fiktive skildringene faller innenfor eller utenfor i vår sak vil uansett bare ha marginal betydning for straffutmålingen.
- (48) Den interesse som § 311 er ment å verne, er hensynet til å beskytte barn mot overgrep og integritetskrenkelser. Alvorligheten av handlingene må vurderes opp mot dette.
- (49) Jeg tar utgangspunkt i at chattene inneholdt beskrivelser av *grove seksuelle overgrep* mot egne barn, blant annet samleie mellom mor og barn og overgrep som har karakter av mishandling. Det er klart skjerpene ved straffutmålingen. Det er videre klart skjerpene at domfelte – ved å dele 12 usladdede bilder av kona – gjorde det teknisk mulig å identifisere henne og dermed indirekte også de to barna.

- (50) Chattene beskrev imidlertid ikke *reelle seksuelle overgrep*. Alt som skildres er fantasi. Ingen barn har blitt direkte utnyttet eller misbrukt til å fremstille materialet. Det sier seg selv at den som deler skildringer av reelle overgrep gjør seg skyldig i langt mer alvorlige handlinger enn i vår sak.
- (51) Jeg er enig med førstvoterende i at også beskrivelser av fiktive seksuelle overgrep mot barn kan bidra til aksept og alminneliggjøring av slike handlinger. Men denne indirekte virkningen er likevel mindre alvorlig enn å bidra til å opprettholde et marked for materiale som viser reelle overgrep. Jeg føyer til at domfelte i vår sak etter det opplyste ikke skal ha oppfordret andre til å foreta overgrep. I den grad det gis slik oppfordring, er det åpenbart straffskjerpene, jf. for eksempel HR-2016-2357-A avsnitt 34.
- (52) Skildringene av overgrep er dessuten delt i *skriftlig chat* i en Skype-samtale med en anonym bruker i den andre enden. Som førstvoterende er inne på, kan mottaker i prinsippet dele eller videresende teksten til andre. Men en slik chat er mindre egnet for spredning enn tradisjonelt overgrepsmateriale, og jeg antar at det også er mer uvanlig å dele enn film og bilder.
- (53) Jeg mener dessuten at det må legges vekt på at beskrivelsene som nevnt er gitt i samtaler med *én annen bruker*. Det er en vesentlig forskjell på dette og å legge ut overgrepsmateriale på åpne nettsider eller i forum med mange brukere. Det er ingen indikasjoner på at tekstene i saken her er delt videre eller at det var flere enn to som deltok i chatten.
- (54) For å oppsummere gjelder tiltaleposten altså skriftlige fremstillinger av fiktive seksuelle overgrep mot barn som er delt i chatter med 15 ulike anonyme personer over en periode på tre år. Til sammenligning gjaldt Rt-2013-950 domfellelse for planmessig søk og nedlasting av filmer som viste grove og reelle seksuelle overgrep mot barn. Samlet spilletid var på vel 14 timer og tiltalte bidro til spredning av materialet på nett. Straffen ble her satt til fengsel i åtte måneder. Også HR-2016-2263-A ("Snapchat-dommen") gir veiledning. Som nevnt av førstvoterende ble straffen her 120 dager fengsel for deling av vel 35 000 bilder av unge kvinner, for en stor del nakenbilder. Over 200 av kvinnene var identifisert gjennom brukernavn. Som i vår sak, ville også de andre kvinnene som var omfattet av materialet kunne identifiseres gjennom søk på bildene som var lagt ut av dem. Også denne saken gjaldt altså alvorlig integritetskrenkelse.
- (55) Sett hen til disse dommene, som gjaldt langt flere fornærmede, deling av bilde/film av ofrene på nett, og dels dokumentasjon av reelle overgrep, mener jeg straffen for post I isolert ikke bør overstige fengsel i to måneder. Jeg stemmer etter dette for at A dømmes til en samlet straff av fengsel i ni måneder.
- (56) Dommer **Berglund:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende, dommer Møse.
- (57) Dommer **Kallerud:** Likeså.
- (58) Dommer **Indreberg:** Likeså.

(59) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 1 – ett – år.

Dokumentet er i samsvar med originalen:

Karoline F. Myhre